

**Фрагмент електронного
підручника
зарубіжної літератури для
10 класу**



Література XIX століття

Соціально - психологічна проза

Періодизація літературного процесу ХІХ століття

Доба романтизму	Доба реалізму	Доба раннього модернізму
Початок ХІХ ст.- 1830 рр.	1840-1860 рр.	1870 рр.- кінець століття
<p>- 1818 – Дж.Байрон. ”Мазепа”</p> <p>- 1819 – Е.Т.А.Гофман. „Крихітка Цахес на прізвисько Циннобер”</p> <p>- 1823 - 1831 – О.Пушкін. „Євгеній Онєгін”</p> <p>- 1826 – А. Міцкевич. „Кримські сонети”</p> <p>- 1827 – Г.Гейне. „Книга пісень”</p> <p>- 1839 - 1840 – М.Гоголь. „Шинель”</p>	<p>- 1831 -- Стендаль. „Червоне і чорне”</p> <p>- 1830 - 1842 – О. де Бальзак. „Гобсек”</p> <p>- 1839 – Ч.Діккенс. „Пригоди Олівера Твіста”</p> <p>- 1846 - 1861 – М.Некрасов. Вірші</p> <p>- 1866 – Ф.Достоевський. „Злочин і кара”</p> <p>- 1873-1877 – Л.Толстой. „Війна і мир”</p>	<p>-1855-1891 – В.Вітмен. ”Листя трави”</p> <p>- 1857 – Ш.Бодлер. ”Квіти зла”</p> <p>- 1871 – А.Рембо. „П’яний корабель”</p> <p>- 1874 – П.Верлен. „Романси без слів”</p> <p>- 1871 – Е.Золя. „Кар’єра Ругонів”</p> <p>- 1891 – О.Уайльд. ”Портрет Доріана Грея”</p>

- Стрімкий розвиток промисловості
- Науково – технічний прогрес
- Занепад релігійних вірувань. *(Ч. Дарвін)*
- Розвиток Нового і Старого Світу під впливом Великої французької і Американської революцій. *(зіткнення інтересів робітників і роботодавців, варіанти соціалізму(утопічний, християнський , “науковий ” К. Маркса) та анархізму)*
- Головне гасло доби – свобода *(торгівля та виробництво без обмежень, розвиток парламентської демократії, духовна незалежність людини, свобода слова, рух фемінізму)*
- Руйнуються монархії.
- Відходить у небуття кріпацтво.

Література XIX століття

- Формування такого художнього літературного стилю , як **“реалізм”**

Стендаль, О. де Бальзак, Ч. Діккенс, О. Пушкін,

М. Гоголь

50 –ті роки XIX ст. – з’явився термін



Г. Флобер, Г. де Мопассан, А. Додє, У. Теккерей, І.

Тургенєв, Л. Толстой, Ф. Достоевський.

Основний принцип – показ літературного персонажа в тісному зв’язку з оточенням, яке формує характер людини. Створення узагальненого образу людей, характерних для певного суспільства чи соціальної групи.

- В Європі й Америці (1870 – 1900 р.) набуває розповсюдження “**натуралізм**” (заглиблення у непоетичну дійсність)

Еміль Золя

- **Розквіт художньої прози** (*роман – епос приватного життя, повість, оповідання, новели*)
- **Оновлення драматургії** (*Г. Ібсен, А. Чехов*)
- **Поезія перебуває під впливом романтичної естетики**

Культурна атмосфера Франції ХІХ ст. --- віра у те, що психологічним, розумовим, природним і соціальним процесам можна знайти раціональне, експериментально підтвержене пояснення (*Левер'є відкрив Нептун, роботи Пастера, розвиток наук*)

Видатні французькі прозаїки



Марі Бейль Стендаль



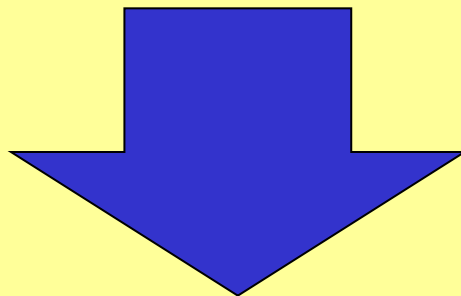
Оноре де Бальзак

Моральний вибір або моральні якості і бідність, або моральне падіння й успіх і процвітання в суспільстві

Тема “втрачених ілюзій”

РЕАЛІЗМ

НАТУРАЛІЗМ



СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПРОЗА

- **Художньо осмислює і досліджує існування людини в суспільстві у взаємодії з іншими індивідами, через ретельний аналіз емоцій, думок, поведження, через уважний розгляд її душі. (зовні вільна людина є рабом матеріальних і тваринних начал)**